

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

D ante V

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

lum in omni sermone appellare sapientem. Iuvenalis Satyr. 7: quis tam Perditus ut dubitet Seneca pretere Nerone? & Huius composita sunt Ad dubito, Subdubito, quorum significata vide suis locis.

Dubitatilis, impersonale. Cic. 4. Verr. Idem Attic. lib. 4: Sed utrum fronte, an mente dubitatur.

Dubitant, particip. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Dubitant, particip. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Dubitat, particip. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Dubitant, quod est a dubitans: Dubitatum a dubitatus, Dubitabile, timide. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Dubitat, particip. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducatus, Vide DVC.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, m. f. Qui duas centurias: id est, ducetos milites, ducibat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebat. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

bus, ut Ducere funus idem sit quo deferre. Virg. 4. Georg. & trista funera ducunt, ubi scribit S. ruius illud Persii Satyr. 2: Nerio jam tercia ducitur uxor, in eadem significatione intelligendum esse. & Dicitur etiam in condemnatis, in additis, & in iis quibus a magistratu manus injecta esset. Terent. Ducunt damnatum domum. Cicero in Rull. Ego is consul qui concionem metuam, qui Tribunos pleb. perhorrescam? & sine causa tumultuet? qui timeam ne mihi in carcere habitandum sit, si tribuni plebis duci iussissent. & Hinc & genus locutionis quo uxorem ducere aliquis dicitur, ortum. Coemptio enim inter virum & uxorem fiebat: & in auctionibus emptori dicebatur, ut rem emptam sibi que additam duceret. & Huius verbi composita sunt Abduco, adduco, quae sunt contraria: conduco, circumduco, deduco, diduco, educo, induco, introduco, obduco, perduco, produco, reduco, seduco, subduco, superduco, & traduco: quorum singula vide suis locis.

Duco, vetus locutio fuit: ducere se, pro latenter abire, ac discedere. Terentius in Hecyra: Vxor, inquit, ubi me ad filiam ire sensit, se duxit foras. & Plautus in Aulularia: Ego me deorsum duco de arbore. & in Bacchidibus: Duc te ab arbore. & Alinius in epistola ad Ciceronem: Balbus quaestor, magno pondere auri, majore argenti coacto de publicis exactionibus, ne stipendio quidem militibus reddito, duxit se a Gadibus. Ex Aldi scholiis in epist. fam.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

Ducator, us, m. q. Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. [7] 7] *Wpan. cadit d'ur. d'ur. d'ur.* Gal. *Doubtant, qui dubitate in est in dubite.* Ital. *Dubitante.* German. *Doubtant.* Hisp. *Doubtante.* Polon. *Doubtante.* Vngaric. *Kötekdobant, kötekdob.* Angl. *That doubteth, doubting.* Cicero pro domo sua Idem idem se ipse revocando dubitans, timens, haesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis & pronuntiant & fecerit.

duces noster, sed universi etiam exercitus, ad non dubiam mortem concurrerunt.

Ductus, n. m. q. nom. Imperium, prefectura. [דודן מילחמה] Gal. *Conduite, conduite.* Ital. *Conduita.* Ger. *Ein führung oder führung.* Bel. *Ein teedinge.* Hisp. *Guia, obra de guiar.* Pol. *Wiedziemia.* Vng. *Hadnagy vezetés, hercegség.* An. *A guiding or leading.* Livius 2. ab Vide: Ductu Fabii, cui forte ea provincia evenerat, nihil dignum memoratu actum. & Ductus aquarum. Cic. 2. offic. Adde ductus aquarum, derivationes fluminum. Idem 2. de Leg. Ductus vero aquarum quos i-lli tabos & curipos vocant, quis non, quum hæc videat, i-nterferat? Dicitur & aqueductus pro eodem.

Ductus, n. s. ductus: [דודן] Pol. *Wiedziemia.* Vn. *Vitel.* ut aquæ ductio. Pomponius D. l. 43 Tit. 20. l. 3: Quia locus, totus fluminis serviat ductioni. Vlpianus. D. lib. 43 Tit. 30. l. 3: Hoc autem interdicitur pertinet ad ductionem, ut ducere quis possit eos, in quos habet jus ductionis.

Ductilis, a. um, adjectivum, Qui ducit. [דודן] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *da condurre.* Ger. *zugig* / das man ziehen kan. Hisp. *Cosa que se puede bolver.* Pol. *czużyty.* Vng. *Vihedli nyújtata, ky verhet.* Ang. *That is easily guided as one pleases, that may be made it into.* Vnde Aes ductile, quod mallice obsequitur, attenuaturque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 8: In Cypro æs coronarium, & regulare est: utrumque ductile. & Ductilis scena dicebatur, quum tractus tabulatis hæc atq; illæ species picturæ interior videbatur. Ductile flumen. Martial. lib. 12: hic rigue ductile flumen aquæ.

Ductim, adverbium, Paulatim & cum mora. [דודן] Gal. *Pro à peu.* Ital. *A poco à poco.* Ger. *langsam.* Hisp. *Poco à poco.* Polon. *Złotka.* Vn. *Lassan lassan, halkal.* An. *by little and little, piece and piece.* Plaut. in Curc. Immergere in me liquores tuos sino ductim. Colum. lib. 4. cap. 25: Major autem pars operis in vineâ ductim potius quam casim facienda est: hoc est, potius ductu falci, quam ita.

Dudum, & exiguò tempore dicitur, teste Valla, dimidix scilicet horæ, vel horæ unius, duarum, vel trium tamen ut tēpus unius diei rariò excedat: [דודן] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *da condurre.* Ger. *zugig* / das man ziehen kan. Hisp. *Cosa que se puede bolver.* Pol. *czużyty.* Vng. *Vihedli nyújtata, ky verhet.* Ang. *That is easily guided as one pleases, that may be made it into.* Vnde Aes ductile, quod mallice obsequitur, attenuaturque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 8: In Cypro æs coronarium, & regulare est: utrumque ductile. & Ductilis scena dicebatur, quum tractus tabulatis hæc atq; illæ species picturæ interior videbatur. Ductile flumen. Martial. lib. 12: hic rigue ductile flumen aquæ.

Dudum, & exiguò tempore dicitur, teste Valla, dimidix scilicet horæ, vel horæ unius, duarum, vel trium tamen ut tēpus unius diei rariò excedat: [דודן] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *da condurre.* Ger. *zugig* / das man ziehen kan. Hisp. *Cosa que se puede bolver.* Pol. *czużyty.* Vng. *Vihedli nyújtata, ky verhet.* Ang. *That is easily guided as one pleases, that may be made it into.* Vnde Aes ductile, quod mallice obsequitur, attenuaturque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 8: In Cypro æs coronarium, & regulare est: utrumque ductile. & Ductilis scena dicebatur, quum tractus tabulatis hæc atq; illæ species picturæ interior videbatur. Ductile flumen. Martial. lib. 12: hic rigue ductile flumen aquæ.

Dudum, & exiguò tempore dicitur, teste Valla, dimidix scilicet horæ, vel horæ unius, duarum, vel trium tamen ut tēpus unius diei rariò excedat: [דודן] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *da condurre.* Ger. *zugig* / das man ziehen kan. Hisp. *Cosa que se puede bolver.* Pol. *czużyty.* Vng. *Vihedli nyújtata, ky verhet.* Ang. *That is easily guided as one pleases, that may be made it into.* Vnde Aes ductile, quod mallice obsequitur, attenuaturque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 8: In Cypro æs coronarium, & regulare est: utrumque ductile. & Ductilis scena dicebatur, quum tractus tabulatis hæc atq; illæ species picturæ interior videbatur. Ductile flumen. Martial. lib. 12: hic rigue ductile flumen aquæ.

Dulcecidus, Dulcissimus, Vide DULCIS.

Dulcis, dulce, om. i. Suavis, charus, jucundus, quod quidam à delicio deducunt, quò d dulcia maximè alliciant. [דולץ] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce, dolce.* Ger. *Süß, süß.* Bel. *Sua.* Hisp. *Dulce.* Pol. *Słodyki.* Vn. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plaut. in Trucul. Nunc postquam scio dulce atque amaram quid sit ex pecunia, &c. Cic. 3. de Natur. deor. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida, dulcia & amara. Idem 3. de Legib. Nostra autem causa, quæ optime de dulcissime frater incidit in Tribunitiam potestatem, &c. Idem Attic. lib. 15: Longiori epistola superatione respondi: nunc breviori, propioneque quid respondeam, nisi eam fuisse dulcissimam: Ejus composita sunt Prædulce, valde dulce, &c. Subdulce, aliquantum dulce, &c.

Dulcescens, Ja, lum, diminutivum est à dulci. [דולץ] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plaut. in Trucul. Nunc postquam scio dulce atque amaram quid sit ex pecunia, &c. Cic. 3. de Natur. deor. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida, dulcia & amara. Idem 3. de Legib. Nostra autem causa, quæ optime de dulcissime frater incidit in Tribunitiam potestatem, &c. Idem Attic. lib. 15: Longiori epistola superatione respondi: nunc breviori, propioneque quid respondeam, nisi eam fuisse dulcissimam: Ejus composita sunt Prædulce, valde dulce, &c. Subdulce, aliquantum dulce, &c.

Dulcedo, Dulcitas, Dulcitus, & Dulcor, m. t. in eodem sensu accipiuntur. [דולץ] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plin. *Contradicta dulcorem amittit. Nævius: O suavis lingue sonitus, o dulcitas, conspirum animæ. Accius: Tanta huic invalit in corda dulcitus. Cic. 3. de Orat. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptuosus, qui que dulcedine præter ceteros sensus commovetur. Ovid. 1. de Ponto: Nescio qua nascit solum dulcedine cunctos Ducit, & immemores non sine eis sui. Cic. 3. de Orat. Nam urbanitatis, & mollitudo humanitatis, & marmur maris, & dulcedo & odor orationis, sunt ducta à cæteris sensibus.*

Dulcissimus, a. um, adjectivum: ut Dulcissimus panis, qui conficitur ex saccharo & nucibus pineis, vel amygdalis ad iocundula: ut est qui vulgò apud Italos dicitur *Mazza pane* &c. &c. & Pistor dulcissimus, & edingit &c. &c. Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plaut. in Trucul. Nunc postquam scio dulce atque amaram quid sit ex pecunia, &c. Cic. 3. de Natur. deor. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida, dulcia & amara. Idem 3. de Legib. Nostra autem causa, quæ optime de dulcissime frater incidit in Tribunitiam potestatem, &c. Idem Attic. lib. 15: Longiori epistola superatione respondi: nunc breviori, propioneque quid respondeam, nisi eam fuisse dulcissimam: Ejus composita sunt Prædulce, valde dulce, &c. Subdulce, aliquantum dulce, &c.

Dulcedo, Dulcitas, Dulcitus, & Dulcor, m. t. in eodem sensu accipiuntur. [דולץ] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plin. *Contradicta dulcorem amittit. Nævius: O suavis lingue sonitus, o dulcitas, conspirum animæ. Accius: Tanta huic invalit in corda dulcitus. Cic. 3. de Orat. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptuosus, qui que dulcedine præter ceteros sensus commovetur. Ovid. 1. de Ponto: Nescio qua nascit solum dulcedine cunctos Ducit, & immemores non sine eis sui. Cic. 3. de Orat. Nam urbanitatis, & mollitudo humanitatis, & marmur maris, & dulcedo & odor orationis, sunt ducta à cæteris sensibus.*

Dulcissimus, a. um, adjectivum: ut Dulcissimus panis, qui conficitur ex saccharo & nucibus pineis, vel amygdalis ad iocundula: ut est qui vulgò apud Italos dicitur *Mazza pane* &c. &c. & Pistor dulcissimus, & edingit &c. &c. Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plaut. in Trucul. Nunc postquam scio dulce atque amaram quid sit ex pecunia, &c. Cic. 3. de Natur. deor. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida, dulcia & amara. Idem 3. de Legib. Nostra autem causa, quæ optime de dulcissime frater incidit in Tribunitiam potestatem, &c. Idem Attic. lib. 15: Longiori epistola superatione respondi: nunc breviori, propioneque quid respondeam, nisi eam fuisse dulcissimam: Ejus composita sunt Prædulce, valde dulce, &c. Subdulce, aliquantum dulce, &c.

Dulcedo, Dulcitas, Dulcitus, & Dulcor, m. t. in eodem sensu accipiuntur. [דולץ] Gal. *hinc à mener & conduire.* Ital. *Dolce.* Ger. *Süß.* Hisp. *Dulce.* Polon. *Słodyki.* Vng. *Edes.* An. *ἄσπετος.* Plin. *Contradicta dulcorem amittit. Nævius: O suavis lingue sonitus, o dulcitas, conspirum animæ. Accius: Tanta huic invalit in corda dulcitus. Cic. 3. de Orat. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptuosus, qui que dulcedine præter ceteros sensus commovetur. Ovid. 1. de Ponto: Nescio qua nascit solum dulcedine cunctos Ducit, & immemores non sine eis sui. Cic. 3. de Orat. Nam urbanitatis, & mollitudo humanitatis, & marmur maris, & dulcedo & odor orationis, sunt ducta à cæteris sensibus.*

DVL DVM

Terat. so tanthe. Hisp. Miontra que halla que. Polon. Takad. Vng. Ang. Som. or vauil. Plin. lib. 7. cap. 53. Nullis evid...

Dumis, gra. mascul. Dicitur omnis spina. [רסו סר [קו סר] Gall. Duijssin en effinay. Ital. Spina, spina. Polon. Spina, spina. Belg. En haiddem. Hisp. Espinal, d breina, d mata aspera. Pol. Czernina wplyska. Vng. Tuisi bokok. Ang. A whole of thorns. Cic. 5. Tuscul. Anima derti columelam non multum e dumis eminentē, in qua inerat sphaera figura. Ovid. 12. Metam. -solidoque reuellerē dūmo Annosam pinum magno molimine tentat.

Dumofus, a. um. Frondosus, spinosus, veribus plenus. [דמפוס דמפוס] Gall. Duijssin en effinay. Ital. Duijssin en effinay. Polon. Duijssin en effinay. Belg. En haiddem. Hisp. Espinal, d breina, d mata aspera. Pol. Czernina wplyska. Vng. Tuisi bokok. Ang. A whole of thorns. Cic. 5. Tuscul. Anima derti columelam non multum e dumis eminentē, in qua inerat sphaera figura. Ovid. 12. Metam. -solidoque reuellerē dūmo Annosam pinum magno molimine tentat.

Dumetum, n. s. Locum est dumis: hoc est, spinis obitus. [דמפוס דמפוס] Gall. Duijssin en effinay. Ital. Duijssin en effinay. Polon. Duijssin en effinay. Belg. En haiddem. Hisp. Espinal, d breina, d mata aspera. Pol. Czernina wplyska. Vng. Tuisi bokok. Ang. A whole of thorns. Cic. 5. Tuscul. Anima derti columelam non multum e dumis eminentē, in qua inerat sphaera figura. Ovid. 12. Metam. -solidoque reuellerē dūmo Annosam pinum magno molimine tentat.

Duntaxat, ex dum adverbio, & taxo, a. s. pro ultimo: & significat solum, solum, dummodo. [דנטאט דנטאט] Gall. Duijssin en effinay. Ital. Duijssin en effinay. Polon. Duijssin en effinay. Belg. En haiddem. Hisp. Espinal, d breina, d mata aspera. Pol. Czernina wplyska. Vng. Tuisi bokok. Ang. A whole of thorns. Cic. 5. Tuscul. Anima derti columelam non multum e dumis eminentē, in qua inerat sphaera figura. Ovid. 12. Metam. -solidoque reuellerē dūmo Annosam pinum magno molimine tentat.

Duo, [דו] s. s. Atticē. Gall. Dux. Ital. Dux. German. Zwei. Hisp. Dos in numero. Pol. Dwa. Vng. Két. Ang. Two. & Ambo sicuti docet Plinius, & genitivos & accusativos per secundam declinationem profertur duorum, amborum, duos, ambos. Dativus autē & ablativus tertiam inflexionem sequuntur. In genitivo frequens est syncope duum pro duorum. Inuenitur etiam accusativus masculinorum quandoque similis nominativo, proferturque in o, more Græco. Horatius: duo si discordia veretentes. Virgil. 11. Aen. Si duo præterea tales Idæa tulisset viros: id est, duos.

Duodécim, [דודעס] s. s. s. Gall. Douze. Ital. Dodici. Germanic. Zwölf. Hispan. Doy en numero. Polon. Dwanaście. Vngar. Tizenkett. Ang. Twelve. Cic. 2. de Legibus: Discebamus enim pueri duodecim, ut carmen necessarium.

Duodécim, & duo denus. [דודעס דודעס] Gall. Douze. Ital. Dodici. German. Zwölf. Hispan. Doy en numero. Polon. Dwanaście. Vngar. Tizenkett. Ang. Twelve. Cic. 2. de Legibus: Discebamus enim pueri duodecim, ut carmen necessarium.

Duodécim, & duo denus. [דודעס דודעס] Gall. Douze. Ital. Dodici. German. Zwölf. Hispan. Doy en numero. Polon. Dwanaście. Vngar. Tizenkett. Ang. Twelve. Cic. 2. de Legibus: Discebamus enim pueri duodecim, ut carmen necessarium.

Duodécim, & duo denus. [דודעס דודעס] Gall. Douze. Ital. Dodici. German. Zwölf. Hispan. Doy en numero. Polon. Dwanaście. Vngar. Tizenkett. Ang. Twelve. Cic. 2. de Legibus: Discebamus enim pueri duodecim, ut carmen necessarium.

Difonum, [דפון] s. s. Gall. Dou. Ital. Doppio. Germ. Duf. Hispan. Duna. Pol. Dobi. Vng. Két. Ang. Good. Veteres pro bono dixerunt, sicut dactilum pro bello. Festus.

Duplicis numerus, Vide DVPLVS.

Duplex, huius duplicis, cuius duæ sunt partes. [דופלס דופלס] Gall. Double, de double. Ital. Doppio. German. Zwofach. Belg. Dubbel. Hisp. Doblado d doble. Polon. Dwójci. Vng. Két. Ang. Double, twofold. Virg. 1. Aen. Duplicem gemmis, aureoq; coronam. Nonnunquam etiam pro duobus accipitur: ut apud Cic. 1. Tuscul. Itaq; discretus duas esse vias, duplicesque curias animorum e corpore discedentium. Virg. 1. Aen. -duplices tendens ad sidera palmas. Quandoq; latum. Virg. 2. Georg. -duplici aprantur dentalia dorso. Idē 3. Georg. At duplex agitur per lumbos spina. Vbi Serv. Aut reuera duplex, aut lata. Duplices tantum numero plurali, generis masculini, tabellarum genus est, in quibus literæ secretiores, & amatorie scribi solebant: quæ quidē aliquando etiam triplices erant Martialis: Tunc triplices nostros, non vilia dona putabis, Quum se venturam scriberet amica tibi. Sic Duplices, Triplices, Quadruplices, & Quintuplices porticus dicuntur, in quibus ordines columnarū duplicati, triplicati, quadruplicati, & quintuplicati sunt. Vitruv. 1. 5: Duplici palæstratum porticu collocanda complura membra.

Dupliciter, adverbium, Duobus modis, bipertito. [דופלס דופלס] Gall. Doublement, en deux fortes. Italice. Doppiamente. Ger. Zweifach. Hisp. Doblado. Polon. Dwójci. Vngar. Két képpel. Ang. Twofold or twofold. Cic. ad Patum: Dupliciter delectatus sum tuis literis.

Dupliciter, vel (ut aliis placeat) Dupliciter, milites erūt, qui duplum accipiebāt stipendiū. [דופלס דופלס] Pol. Zol wiece dwójci. Liv. 2. ab Urb. Ad hoc centuriones, duplicariosq; qui reliquerant ordines, virgis caesos secuti percutiebant.

Duplico, plicas, a. p. Duplicem facio, gemino. [דופלס דופלס] Gall. Doublement, au double. Ital. Doppiamente, a doppio. Ger. Zwofach. Hispan. Doblado. Polon. Dwójci. Vngar. Két képpel. Ang. To double. ut, Duplicare numerum. Cic. 1. de Natur. deor. Quum saepius duplicaret numerum dierum, &c. Unde & pro augere. Salust. Et Maurus victus duplicaverat bellum. Virgil. in Bucolicis: Et sol crescentes decedens duplicat umbras. Hinc Ad duplico, Conduplico, & Reduplico, ut adverbium.

Duplicato, adverbium. [דופלס דופלס] Gall. Doublement, au double. Ital. Doppiamente, a doppio. Ger. Zwofach. Hispan. Doblado. Polon. Dwójci. Vngar. Két képpel. Ang. Double, twofold or twofold. Plinius libro 2. cap. 17. Rullus Saturni & Iovis (Stellæ) duplicato digreduntur.

Duplicem, veteres dixerunt multam dupli, eadem forma qua Talionem dicimus pœnam, quæ quis ad simile damnum condemnatur, quale alteri intulerit. [דופלס דופלס] Gallice Le double, deux fois autant, peine du double. Italice, Pena di doppio. Germanice, Zwofach. Hispan. Pena del doble. Polonice, Dwójci kara. Vngar. Két annulifog. Ang. The double, twice as much. Plin. lib. 18. cap. 3. Noxamve, duplionemve Prætoris arbitrato decetui.

Duplicis, dupla, duplum, Alterum tantum. [דופלס דופלס] Gall. Double, eneur autant. Ital. Doppio, due volte tanto. Germanice, Zwofach. Hispan. Doblado, dos veces tanto. Polon. Dwójci, dwa razy tak wiele. Vng. Két annulifog. Ang. Double, twice as much. Vnde verbum Duplo, dupli, idē est quod Duplico. Plautus in Pœnula.

Duplum pro furto mihi opus est. Idem in Capt. Qui locant credendos agnos, & duplam agniam danunt: id est, qui sub nomine agnium carnis ovillam quoque vendunt, & ita duplum: hoc est, duplicitam & duorum generum agniam præbent, mentientes agniam esse.

Dupli, a. pro Duplum. [Pol. Dwójka. Vng. Két annulifog.] unde duplex cautio, quam emptor stipulabatur a venditore dupli pretium rei, si ea evinceretur, quod in pretiosarum rerum venditionibus fieri solebat. Varr. lib. 2. de Re rust. Si res mancipio non datur, dupla promitti solet: aut si ita pacti, simpla.

Duplum, dupli, n. s. substantivum: [דופלס דופלס] Gall. Le double. Ital. Doppio. Ger. Zwofach. Doppelt. Hisp. El doble. Pol. Dwójka. Vng. Két annulifog. Ang. The double. Jur. Condemnatio dupli, ea forma dictum qua condemnari capitis. Cato de Re rust. in præfatione: Majores enim nostri sic habuere, & ita legibus potuere, furem dupli condemnari, sceneratorum quadruplicid est, ut bis tantum reddat, quātum furatus est. Sic pœna dupli, apud Cic. lib. 3. Officiorum.

Duplicis numerus, dicitur in quo minor bis numerat. [דופלס דופלס] Duplarie, sive duplars actiones, dicitur a luntē dultis, que in duplum dabatur: sicut quadruplie, que in quadruplū. Duplars militei, in veteri militia dicebantur, qui torque aureo ob virtute donati, duplam annonam accipiebant amplius quàm exteri: quemadmodū simplari, qui annonam simplam accipiebant.

piebant, prater eam quæ in singula militum capita distribuenda-
tur. Ita dicti, quod duplam & simplam annonam extra ordinem
accipiebant. Veget. lib. 2: Torquati, inquit, duplares, & torqua-
ti simplices erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præ-
mium fuit: quem qui metuisset, præter laudem interdum duas
consequatur annonas: duplares duas, simplices unam.
Duplari, Duplicari. [Polon. Dwój. Vng. Kettőzetni.] Gajus D.
lib. 38. Tit. 10. l. 3: Admonendi tamen sumus parentum libero-
rumque personas semper duplari.
Duplato, Dupli pœna, duplio. Paulus D. lib. 9. Tit. 4. l. 31: Certe
non tantum duplationis, sed & conditionis rationem habenda-
dam Iulianus putat.
Dupondius, Vide DIPONDIVS.
Duramen, Duramentum, Duracina: uva. Vide DVVVS.
Duratilis, a, um, Ligneus. [Aegypti. Gall. De bois, ou dur
me bois. Ital. Legno, de legno. Ger. Hölz. Hisp. Cosa de madera o de
leña. Polon. Drewno. Vngar. Fás, fábol való. Ang. Of wood.]
Lucr. lib. 1: Nec clam durateus Trojanis Pergama partu
Inflammasset equus nocturno Grajugenarum. Adiectivum est
Græcum illi enim Durata, ἄσπετος vocant, quæ nos ligna.
Durus, a, um, ἄσπετος. Durateus: id est, ligneus. Inde Nox du-
ria apud Valerium Flacc. 2. Argonaut. -manet immotis nox
duria fatis. Pro ea nocte qua durius equus à Trojanis excep-
tus fuit, & in urbem admissus. Cæsar. Rhodig. lib. 27. Antiq. lect. c.
25. ait: Equos durios ex poetica historia posse dici magnos sta-
turosque, à magnitudine videlicet equi illius Troiani.
Duretã, [Pol. Wana de mępa.] Hispanica vox est, qua illi sig-
nificare solent vas illud amplum in balneo, in quo sedentes la-
vamur: Latini solum vocant. Suetonius in Augusto: At quoties
nervorum causa marinis, albulisque, calidis utendum esset, con-
tentus hoc erat, ut insidens ligneo folio, (quod ipse Hispanico
verbo Duretã appellabat) manus ac pedes alternis iactaret.
Durius, a, um, Solidus, firmus, & difficile cedens tactui: ejus
contrarium est Mollis. [ἄσπετος. Gall. Dur, ou dur.
Dur. Ger. Hart. Ital. Duro. Ger. & Belg. Hart. Hisp. Cosa dura, cruel
o difícil. Pol. Twardy. Vng. Kemény. Ang. Hard.] Virg. 4. Aen.
-sed duris genuit te caudibus horrens Caucasus. Per transla-
tionem capitur modò pro patiente, ac tolerante laborum. Idem
2. Georgic. Scipiadas duros bello. Et 6. Aen. -gens dura atque
aspera cultu. Aliquando pro sevo, crudeli, aspero. Idem 3.
Georgic. Quod juvenis, magnum cui versat in ossibus ignem
Durus amor: Cic. 7. Verrin. Quis tam fuit illo tempore durus
& ferreus, quis tam inhumane præter unum te, Terent.
Phorm. Ad eone ingenio te esse duro, atque inexorabili, ut neque
misericordia, neque precibus molliri queas? Accipitur item
pro noxio. Virgil. 4. Georg. Aut durum tinex genus. Durus
ad studia, qui studiorum delectatione non capitur. Cicero pro
Archia: Nam & Cimbricas res adolescens attingit, & ipsi illi C.
Matio qui durior ad hæc studia videbatur, jucundus fuit.
Durocor, om. τὸν ἀσπετον. Durus, à nonnullis dicitur
pro eo quod est huius cordis.
Dursiculus, diminutivum. [ἄσπετος. Gall. Dures, ou peu
dur. Italice. Aliquanto duro. Germanice. Hartstoch Hispanice,
Cosa yn peu dura. Polonice. Prys waril slym. Vng. Keményke.
Anglice, Somewhat hard.] Plinius in præfat. Ille enim, ut scis,
permutatis prioribus syllabis durusculum se fecit.
Dure, & Duriter, adverbia, inter se differunt: quod duriter sit,
sine sensu laboris: Dure, crudeliter, ut illud ad laborè, hoc ad
severitatem referatur. [ἄσπετος. Gall. Durement. Ital. & Hisp. Du-
ramente. Germ. Hartig. Polon. Twardy. Vngar. Keményen.
Ang. Hardly.] Præterea dure in alterum, duntaxat in nos ali-
quid facimus. Terent. in Andr. Primum hæc pudicè vitam, par-
cè ac duntaxat agebat, lana ac tela victum quæritans. Sed hæc
differentia, ut plerique alii, à scriptoribus nullo pacto obser-
vatur. Terent. in Adolph. factum à vobis duntaxat, immiserico-
diterque est: atque, etiam, si est, pater, Dicendum magis aperte,
illiberaliter. Verba sunt Aeschylis ad Mitronem patrem, quibus
cum illo exposculat, quod ipse, & simulatus ille hospes Mile-
sius nimis duntaxat consuluisse, non de se ipsis, sed de virgine
illa, & ejus amatore.
Dursus, a, neq. & Durities, neq. f. q. Firmitas, & soliditas. [ἄσπετος.
Gall. Durus, ou dur. Ital. Fermezza, solidezza, du-
rezza, crudeltà. Ger. Hart. Hisp. Dureza, crudeltad. Pol. Twardos.
Vng. Keményse. Ang. Hardness.] Plin. li. 9. cap. 36: Tanta duri-
tia aculeo est. Idem lib. 13. cap. 9: Duritiæ firmæ ligni. Accipitur
& pro asperitate, crudelitateque. Terent. in Heavton. -tum hoc
timeo, Ne tua duritia illa antiqua etiã ad adulta sit. Cic. in Partic.
Et fortitudinè audacia imitatur, & patientiã duritia immanis.
Plin. lib. 13. cap. 15: Duritiæ & maturitate in corrupta spissari.
Cic. in Cat. Quanta in altero comitas, in altero durities.
Dursitas, atis, Duritia. [ἄσπετος. Pol. Twardos. Vngar. Kemé-
ny.] Cic. in Orat. Alii duritatem & severitatem quandam ver-
bis, & orationis quasi mæstitiam sequuntur.
Durabilis, le, Quod durare potest. [ἄσπετος. Gall. Qui est de du-

ro. Ital. Durabile, che può durare. Ger. Langwiltig, währtast. Hisp.
Durable, cosa que puede durar. Pol. Trwały. Vng. Tartós, sokas.
Ang. Durable.] Ovid. Quod caret alterna requie, durabile non
est. Plin. l. 16. c. 43: Durabilia ac scilicet, quæ modicè humida.
Dura enim, & Duramentum, Brachium vitis. [ἄσπετος. Gall.
Durée, ou ce qui est de durée le sep ou bras de vigne produisant de la feuille.
Ital. Ramo della vite, tralco, confirmatione. Ger. Das harthölzige
zu nebst am fiod steht. Hisp. Endurecimiento, peca à hoja de la vid.
Pol. Wina à trawiska gal zaka przy pniu, gal os. Vng. szőlő rózsa
(awary) honal vezes. Ang. The bough of the vine next the stem or
stocke.] Colum. lib. 5. cap. 21: Sed ut caput trunci, pedali
spatio sit infertus jugo, quaternis brachiis, quæ duramenta
quidam vocant, dividatur in totidem partes. Idem cap. 22. c. 6.
siderandū erit ejus longitudinis sint duramina quæ excidit
prædictam mensurã. Duramentū etiam pro cõsumatione &
humilitate. Senec. de Tranquill. vitæ: Dices tenera esse vitæ
principia, tẽpore ipsis duramentū & robur accedere. Valer. 2.
cap. 2: Effica cissimum igitur virtutis duramentum necessitat.
Duracina persica, duracina Aeginetæ. Quorum corpus lipso
adhæret, avelli nequit. [Gall. Qui est l'écorce ou la peau de.
Ital. Persica che non si sficciano da l'osso. Ger. Hartsch biest hat
stehen. Hisp. Duracina. Pol. Berekwinia albo etec mępa je wina-
saci. Vng. Duracina, harsak. Ang. That has an hard hole or hard
skinne.] Plin. lib. 15. cap. 21: Sed persicorum palma duracina.
Idem lib. 15. cap. 28: Quædam statim à ligno recedunt, ut
cæces & palmæ: quædam adhærent, ut olive, laurique: quorundam
generi utraque est natura, ut persicis. Et enim duracina
adhæret corpus, è ligno que avelli nequit, quum in catena
cile separetur.
Dura: sicut uva dicuntur, quæ duram & firmam corticem ha-
bent, à duritiæ, vel à duris acinis. [Polon. Twardy jagody.] Plin.
lib. 14. cap. 1: Vva non alibi gratior callo, ut inde possit
trahere nomen duracini duris acinis. Sueton. ex Epistol. Augu-
sti: Dum lectica ex regia redeo, panis unciam cum panis
nisi uva duracina comedi.
Durecor, a, n. f. dicuntur quæ sunt duri corii. [ἄσπετος. Gall.
Qui ont le cuir dur. Ital. Che hanno il cuojo duro. Germanice. Die
ein harte oder stäbe hant haben. Hisp. Cosas que tienen cuero duro.
Polon. Twardoskor. Vngarice. Kemény bér. Ang. That has
an hard hide.] Vnde Ficus duricoriz, quæ habent durum
concremamentum Plin. lib. 15. cap. 18.
Duro, as, act. p. Durum facio, firmo, solido. [ἄσπετος. Gall.
Pari ch'è stak, endurecir. Ital. Ferme, indurire. Ger. Hart machen.
Hisp. Endurecir, & alguna cosa. Pol. W-
wardziam. Vng. Meg keményittem. Ang. To make hard.] Colum. 7.
Annicula multa recitè à mare repellitur, & amota montibus,
aut feris locis pacitur, ut ungulas duret, sicque postea longi-
tudinibus habilit. Cæsar. 6. bell. Gall. Hoc se labore durum
infertentes. Mart. lib. 13: Sorba sumus molles nimium duras
ventres. Liv. 1. bell. Pun. Nec erat difficile opus quod cernita
non calce durata erant. Quint. lib. 1. per translationem potest
pro confirmare. Multa (inquit) lingua vitæ, nisi primit ex-
tremis annis, inemen dabili in posterum pravitare duratur. & ab-
quando significat tolerare. [ἄσπετος. Virgil. 1. Aen. Durum
vosmet rebus servate secundis. In qua significatione quibus-
contra naturam jungitur accusativus maxime apud poetam.
Horat. lib. 1. Carm. Vix durare carinæ Possunt imperiosa
quor. & ite persistere, perseverare, diu permanere. [ἄσπετος.
Aegion. Plaut. in Amphit. Durate nequeo in rebus, nam
probi, stupri, dedecoris à viro arguta meo. Terent. in Adolph.
Non hercle hic quidè durare quinquam, si sic sit, potest. & Ha-
jus cõposita sunt, Eduro, Induro, Obduro, Præduro, Tarduro,
Reduro, quæ vide suis locis.
Dureco, es, duri. Durus sum: [ἄσπετος. Gall. S'endurcir, devenir dur.
Italice, Indurire, indurare. Germanice, Hart fern. Hisp. Endurecirse.
Pol. Twardim sie stam. Vng. Meg keményedem. Anglice, To be hard, or to make hard.] à quo
Dureco, durus fio. Cicero. 2. de Nat. deor. Itaque & Aquilonibus,
reliquisque frigidibus adjectis durecit humor. Ovid. in
Metamorph. Oraque duruerant, signumque exangue scilicet
bat. Colum. lib. 9: Plumule sub cauda clunibus detrahendæ
stercore coinquinatæ durecunt. Cõposita à duro raris sunt
usu, quemadmodum & ipsam simplex, sed eorum loco
num compositis à dureco, ut Indureco vix dicimus, frequen-
tissime autè Indureco, Obdureco, undique durus fio, [ἄσπετος.
Gall. Perdureco, valde durus fio: quæ vide suis in locis.
Duumvir, duumviri, m. f. eadè forma dictus est qui Trium-
vir, quod scilicet duo tantum in eo officio essent. [Germanice.
Zwen oberste Meister oder Burgemeister / so alle jar von dem
edert werden. Pol. ledem Pan polow nazwysich panow. Vng.
Két ember tszeli, az kik azon egy tszeli tszak ketten viszik. Ang.
Officers in Rome which had equal authority over prison, as the
in England.] Erant autem in Colonia: & municipis summi
gistratus, item ut Romæ Consules: de quorum officio & po-

estate consule Lexicon Hotomani. Vlpian. l. Siquis uxori. §. Si fugitivum. ff. de furt. Si fugitivum meum quis quasi suum a Duumviro vel alius qui potestatem habent de carcere vel de custodia dimittendi, acceptor, an is furti teneatur. Cicero in Oratore: Planeque Duumvirorum iudicium, aut Triumvirorum capitalium, aut Decemvirorum litibus iudicandis dico nunquam. & Duumviri item creabantur iuxta legem, qui de perductione iudicarent, de quibus Livius libro 1: Duumviri, inquit, perductionem iudicentia a duumviris provocant, provocatione cetero, & Duumviri navales, Liv. 9. ab Urbe alterum, ut Duumviro navales classis ordinanda reficiendaque causa idem populus iuberet.

Duumviri, us, m. g. Dignitas duumvirorum. [Pol. Panoniam duumvirorum iudicant. Vng. Szobafisze, amandafisze. Ang. A sheriffship of equal authority.] Plin. lib. 4. Epist. ad Sempromium: Hunc Agonem Trebonius in Duumviratu suo tollendū curavit. Paul. Honoris. ff. de Decur. Is qui non sit decurio, duumvirus, vel alius honoribus civilibus fungi non potest. Duumviralis, le. Quod ad duumviratus munus pertinet. [Pol. Duumvirus vocati. Vng. Szobafisze, amandafisze. Ang. Sheriffship of equal authority.] ut, Dignitas duumviralis, iudicium duumvirale. & Quando verò de homine dicitur, cum significat qui aliquando duumviratum gessit: sicut Consulatum vocamus, qui Consulatum perfunctus est, & Triumphalem, qui triumphum peregit. Vlpian. l. ff. De albo stib. Qui duumviratum gesserunt (si hic honor præcellat) & inter duumvirales antiquissimus quisque prior.

Dux, Vide DVCO.

D, ante Y.

Dynastia, Numerus est binarius, sicuti decas numerus est decimarius. Dynastes, huius dynastie, m. p. Dynastes, Qui in magistratu est, aut qui in civitate plurimum potest. [German. Ein gewaltiger gesetz. Polon. Dynast. Vng. Maga bira pol. Ang. A great lord, or noble man of great power.] ita dicitur à verbo Græco δυναστέω, quod posse significat, sive potentē esse. Scribit Strabo, reges Dynastas vocari, propterea quòd plurimum possint, possentque, & populos quòd velint, aurvi, aut persuasione perducant. Cicero ad Atticum: Erit nebulo iste cum illis dynastis in gratia. Idem 11. Philipp. Idem si ceteri reges, ut ait, dynastis que fecissent. & Horum dignitas Dynastia, vocatur.

Dyocles, sive Diocletianus, Germ. Ein weingehähter mit poren. Item est huiusmodi Polon. Dyocles, sive vichob. [Vetro que eodem modo scriptum invenimus, Doli scilicet genus, vino conservando idoneum à duobus aunibus: hoc est, anis, ita appellatum. Vide supra DIOTA.]

Dyscolus, m. f. [Dyscolus, sive Dyscolus, Gall. Difficile, sive Dyscolus, Germ. Schwierig, sive Schwierig, Hisp. Difícil, sive Difícil, Pol. Rozumny, Vng. Nehéz kedvelő, okhó.] Ang. Perverse, morosus.] Difficilis, & morosus: quod viti genus à vitiis Dyscolia appellatur.

Dysenteria, sive Dysenteria, Gall. Venchie de ventre avec flux de sang par excretion de la nature. Ital. Dolore di ventre con flusso di sangue. Germ. Die reitende der bet reißende Hisp. Camaras de sangre. Polon. Biegocki. Vngar. Verhas. Anglice. The bloody fluxe with quantity of the blood. [Intestinarum exulceratio cum inflammatione & excretionem sanguinolenta, ventrem magnis dolonibus torminibusque exercens. Quidam intestinarum

difficultatem, Celsus tormina interpretatur. Cicer. Gallo libro 7. Epistol. Sanè Dysenteriam perimucram. Plin. lib. 22. cap. 25: Ad dysenteriam dicitur cum ablinthio. & Hinc Dysentericus, Dysentericus, dicitur qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 20. cap. 22: Auxiliatur dysentericis semina cucumeris.

Dysnomia, x. f. p. Dysnomia, dicitur perverta juris, legumque constitutio.

Dyspepsia, sive Dyspepsia, Gall. Difficile digestion, indigestion. Ital. Crudità di stomaco, indigestione. German. Döse duwang. Hisp. El abito de lo no digendo, indigestion. Polon. Złe trawienie wjelaku. Vngarice, Gooz, et nehégy való gyomér fbeci (anagy) gyomorgai. Ang. ill digestion, rameness of stomach.] Difficilis & ægra concoctio: à dys particula que difficultatem, vel depravationem importat, & a psis coctio. Galenus libro de Symp. differentia ponit laxæ coctionis genera, a psis, a psis, a psis, & a psis: inter que hanc ponit differentiam, ut a psis dicitur quum cibum non mutatur, sed talis omnino permanet, qualis est ingestus. Et hanc Latini proprie cruditatem appellant. Bradypepsia autem quum cibum quidem immutatur, sed ægrius, tenuis, & imperfectus: nos imbecillam vel tardam coctionem dicere possumus. Dyspepsia verò dicitur, quum cibum mutatur in alienam qualitatem naturæ nostræ non convenientem. Hanc medici nostri toliantem depravatam dicere solent. Hanc tamen differentiam ne ipsi quidem medici observant qui uno dyspepsie nomine sæpenumerò omnia coctionis vitia intelligant.

Dysphylus, pen. cor. Dysphylus, Amicus parvi syncerus. [Pol. Noywini przyjaciel. Vng. Csinnel való barát. Ang. An friend not upright. Plavenal. Sat. 3. Non est Romano cuiquam locus hic ubi regnat Protogenes aliquis, vel dysphylus. Castigatoria exemplaria habent Diphilus: & ita omnino legendū. Videtur enim Iuvenalis hinc notare Græculū quecipiam nomine Diphilum.]

Dyspnoea, sive Dyspnoea, Gall. Difficulté d'haler. Ital. Difficoltà di spirare. Ger. Engbrüstigkeit, sive Engbrüstigkeit. Hisp. El aceja. Pol. Trudni oddech. Vn. Nehégy való lélek. Ang. Difficulty of breathing, sufficiency.] Spirandi difficultas: quod viti genus senibus solet esse familiare, teste Hippocrate: unde & Virgil. senes, anhelos vocat. Tres autē à medicis enumerantur morbi in difficultate spirandi consistentes. Nam quum ea modica est, a psis: quum vehementior a psis vocatur. Quum verò evenit ut nisi recta cervice spiritus trahi non possit, orthopnoea appellatur.

Dyspnoia, sive Dyspnoia, Gall. Qui ne peut avoir son haleine à son aise. Ital. Chi spira con difficoltà. Germ. Der da schwerlich athmet. Hisp. El que aceja. Pol. Ciepko oddech. Vn. Nehégy való lélek. Ang. That breatheth painfully, sufficiency.] Qui dyspnoea laborat. Plin. lib. 24. cap. 6. Ammoniacum prodest dyspnoicis, pleurencis, &c. Dyspnoia, sive Dyspnoia, Gall. Difficulté de passer. Ital. Difficoltà di passare. Ger. Harntroge, herte ja harnt. Hisp. Difficultad de pasar. Pol. Kłopotliwa, trudni woda przejście. Vng. Nehégy való haldol. An. Difficulté in passing.] Difficultas, & suppressio urine, calculo, vel materia quapiam crassa, aut caruncula meatu obstructe. Hoc vitium Cato significat, quum ait: Quibus æpre lotium ut. Cic. Gallo lib. 7: Picurum tuum Stoiici male accipiunt, quia dicit dyspnoia, sive Dyspnoia, nisi sibi molesta esse: quorum alterum morbum edacitatis esse putant, alterum etiam turpioris intemperantia. Stranguria autem, morbus est à dysuria diversus, quem nonnulli urinae stillicidium appellant, quum scilicet tanta est vel urinae acrimonia, vel vesicæ imbecillitas, ut quicquid in eam illabatur, statim excernatur.

nitivo) ut, Ex dignitate, ex usu, ex utilitate: hoc est, pro dignitate, vel ad dignitatem. E. Repub. pro Republica. & Modò secundū, & ut Ex Platonis sententia est, secundū Platonis sententia. & Modò in. Cic. E. renibus laborant est, morbum patiebatur in renibus. & Compositi quandoque, privationem indicant, ut Elinguis, Exanguis. Quandoque, vehementiam vel perfectionem, ut Eludo, Exoro. Quandoque, extra, ut Educo, Excludo. & Compositur autem E, cum b, ut Ebibo: d, ut Educo: g, ut egredior: i, ut eicio: l, ut eludo: m, ut emitto: n, ut emitor: r, ut erigo: ut evehio. & Ex verò cum a, ut exaudio: ut excurro: e, ut exco: f, ut efficio: o, ut exoleo: p, ut expello: q, ut exquo: s, ut exsequor: ut extendo: ut exaro. Verum quando post ex, sequitur f, mutatur x in f, ut effluo. Quum verò sequitur s, abicitur f, ut exequor, & exico: in aliis integrā manet. & Contrariò, [sicuti est in contrariis, sive contrariis. Gall. Au contraire. Ital. All'incontro. German. Im gegensatz / bemitderum. Hispanice El contrario. Polon. Naprzeciwko. Vngar. Végtag. Ang. On the contrary.] adverbium, significat e diversò, contrā. Cic. 3. de Finib. Contrariò moderatè habitus.

E, ante A.

Eale, Fera est in Aethiopia nascentis, magnitudine equi fluviatilis, cauda elephantis, colore nigra vel fulva, maxillas habens apti, & majora cubitalibus cornua, mobilia, que alterna in pugna

SVAPTE natura non ita resonat, sicut A. O. neque tam promptè os diducit, idèque magis languido circa arteriam prodit, rictum superiorem aliquo modo deprimat, sonū tamè & augeat & minuit ea ratione qua & A, ubi satis abundè dictū est. In fine dictionis corripitur, præter quādo in Græcis vocibus scribitur per s, ut in Penelope. Ablativam quintæ declinationis producitur, die, re. Imperativi singulares secundæ conjugationis, doce. Monosyllaba: ut, me, te, pater que conjunctio, ve, ne, quum significat an. Adverbia in e, ab adjectivis, us, a, um, ut dodè.

E & Ex, [E, sive Ex, Gall. De. Ital. Di. Ger. Von / aus. Belg. De. Hisp. De. Vng. Arol. sive Arol. Ang. Of.] Prepositiones sunt q̄ & separant, & cōponuntur. Separant, modò temporales sunt: ut, Ex illo celebratus honos: hoc est, post illud tempus. Modò locales: ut E caelo. Modò ponuntur pro à vel ab: ut, Audis è patre meo. & Modò significant pro vel ad, (æst cū ge-